

Số: 96/TB-VC1-V2

Hà Nội, ngày 07 tháng 11 năm 2023

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Đối với vụ án giải quyết “Ly hôn” bị hủy do có vi phạm

Ngày 30/9/2023, Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử giám đốc thẩm vụ án “Ly hôn” giữa nguyên đơn là anh Trần Mạnh Dũng và bị đơn là chị Nguyễn Thị Thu Huyền. Trên cơ sở kết quả giám đốc thẩm, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo cho Viện kiểm sát các địa phương thuộc khu vực phía Bắc để rút kinh nghiệm trong vấn đề xác định nghĩa vụ chịu án phí dân sự sơ thẩm như sau:

1. Nội dung và quá trình giải quyết vụ án

Anh Trần Mạnh Dũng và chị Nguyễn Thị Thu Huyền kết hôn trên cơ sở tự nguyện, có đăng ký tại Ủy ban nhân dân xã Thụy Phương, huyện Từ Liêm (nay là phường Thụy Phương, quận Bắc Từ Liêm), thành phố Hà Nội. Ngày 09/12/2021, anh Dũng và chị Huyền có đơn yêu cầu công nhận thuận tình ly hôn.

Tại Biên bản hòa giải ngày 13/12/2021, anh Dũng, chị Huyền thống nhất thuận tình ly hôn, thỏa thuận về con chung và án phí, không yêu cầu giải quyết về tài sản chung, nợ chung.

Ngày 16/12/2021, chị Huyền có đơn xin thay đổi ý kiến, yêu cầu phân chia tài sản chung và nợ chung của vợ chồng trong thời kỳ hôn nhân. Về tài sản chung gồm có: Thửa đất số 88 diện tích 52m², trên đất có ngôi nhà 05 tầng và thửa đất số 15(2) diện tích 68,5m², trên đất có ngôi nhà 03 tầng, cả 02 thửa đất đều thuộc tờ bản đồ số 01, phường Đông Ngạc, quận Bắc Từ Liêm, thành phố Hà Nội, đã được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất mang tên anh Trần Mạnh Dũng; 01 tàu hàng khô (tàu hút cát) số đăng ký HN-2022 mang tên anh Trần Mạnh Dũng. Về nợ chung: Anh Dũng, chị Huyền còn nợ Ngân hàng Nông nghiệp và phát triển nông thôn Việt Nam Chi nhánh Từ Liêm, Phòng giao dịch khu vực Chèm tổng số tiền là 1.860.000.000 đồng.

Tòa án nhân dân quận Bắc Từ Liêm đã tiến hành hòa giải nhiều lần nhưng không thành. Cho đến phiên hòa giải hồi 14 giờ ngày 21/11/2022, anh Dũng và chị Huyền mới thống nhất được với nhau về phần tài sản chung, nợ chung. Cùng ngày, Tòa án nhân dân quận Bắc Từ Liêm lập Biên bản ghi nhận sự tự nguyện ly hôn và hòa giải thành.

Căn cứ vào Biên bản ghi nhận sự tự nguyện ly hôn và hòa giải thành ngày 21/11/2022, Tòa án nhân dân quận Bắc Từ Liêm ra Quyết định công nhận sự thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 467/2022/QĐST-HNGĐ ngày

29/11/2022, công nhận sự thỏa thuận của anh Dũng, chị Huyền về việc phân chia tài sản chung. Theo đó, chị Huyền được nhận số tiền 2.000.000.000 đồng; anh Dũng được sở hữu nhà đất tại thửa đất số 88, diện tích 52m² và nhà đất tại thửa đất số 15(2), diện tích 68,5m², tờ bản đồ số 1 đều có địa chỉ tại phường Đông Ngạc, quận Bắc Từ Liêm, thành phố Hà Nội. Về án phí, anh Dũng và chị Huyền cùng tự nguyện chịu cả 300.000 đồng án phí ly hôn sơ thẩm được trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng án phí anh chị đã nộp.

Thông qua công tác kiểm sát bản án, quyết định sơ thẩm đã có hiệu lực pháp luật của Tòa án, ngày 07/8/2023, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội ban hành Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 28/KNĐT-VC1-V2 đối với Quyết định công nhận sự thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 467/2022/QĐST-HNGĐ ngày 29/11/2022 của Tòa án nhân dân quận Bắc Từ Liêm, thành phố Hà Nội về phần án phí.

2. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm

- Hội đồng định giá không xác định giá đất cụ thể

Quá trình giải quyết vụ án các đương sự không thỏa thuận được với nhau về giá đất. Theo kết quả định giá tài sản ngày 18/7/2022, Hội đồng định giá xác định: Thửa đất số 88 hiện trạng đang sử dụng là 202,6m², trong đó diện tích đã được cấp giấy chứng nhận là 52m², diện tích chưa được cấp giấy chứng nhận là 150,6m², có giá tham khảo tại địa phương từ 40.000.000 đồng đến 45.000.000 đồng/m² và thửa đất số 15(2), diện tích 68,5m², có giá tham khảo tại địa phương từ 25.000.000 đồng đến 30.000.000 đồng/m².

Việc Hội đồng định giá chỉ đưa ra khoảng giá đất tham khảo tại địa phương mà không xác định mức giá đất cụ thể là không đúng pháp luật dẫn đến việc không thể áp dụng kết quả định giá trên để tính giá trị quyền sử dụng đất, từ đó không xác định được số tiền án phí các đương sự phải chịu.

- Tòa án xác định nghĩa vụ chịu án phí của đương sự không đúng

Sau gần 01 năm thụ lý vụ án và Tòa án nhân dân quận Bắc Từ Liêm đã tiến hành hòa giải rất nhiều lần thì anh Dũng và chị Huyền mới thỏa thuận được với nhau về việc phân chia tài sản chung, nợ chung của vợ chồng. Theo quy định tại Điều 147 Bộ luật Tố tụng dân sự và điểm đ khoản 5 Điều 27 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án thì anh Dũng và chị Huyền phải chịu 50% mức án phí dân sự sơ thẩm tương ứng với giá trị tài sản được chia. Tuy nhiên, Tòa án cấp sơ thẩm lại xác định hai bên đã tự giải quyết với nhau xong về tài sản chung, không yêu cầu Tòa án giải quyết nên chỉ buộc anh Dũng, chị Huyền phải chịu 300.000 đồng án phí ly hôn mà không buộc anh Dũng, chị Huyền phải chịu án phí dân sự có giá ngạch tương ứng với phần giá trị tài sản mà họ được chia là không đúng.

Với những vi phạm nêu trên, tại Quyết định giám đốc thẩm số 26/2023/HNGĐ-GĐT ngày 30/9/2023, Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp

cao tại Hà Nội quyết định: Chấp nhận Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 28/KNGĐT-VC1-V2 ngày 07/8/2023 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội, hủy toàn bộ Quyết định công nhận sự thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 467/2022/QĐST-HNGĐ ngày 29/11/2022 của Tòa án nhân dân quận Bắc Từ Liêm, thành phố Hà Nội để giải quyết lại về phần án phí theo đúng quy định của pháp luật.

Vậy, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để Viện kiểm sát nhân dân các tỉnh, thành phố trong khu vực nghiên cứu, rút kinh nghiệm chung nhằm giảm thiểu số lượng các vụ án bị hủy, sửa do những vi phạm tương tự, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác kiểm sát việc giải quyết các vụ án dân sự.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng-PVTVKSTC (B/c);
- Vụ 9 VKSTC (b/c);
- Đ/c Viện trưởng VC1 (b/c);
- VC2, VC3;
- VKSND 28 tỉnh, thành phố khu vực phía Bắc;
- Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội;
- Các Viện nghiệp vụ, Văn phòng VC1;
- Lưu VT, V2.

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phạm Văn Hòa